

СЕРАБРАЊА Вольная

М Я С Ц О В А Я Г А З Е Т А Н Е З А Л Е Ж Н А Г А Г Р А М А Д С Т В А

№ 5 (9)
Верасень
2008

Палітыкі трапілі
на ТВ

(старонка 2)

2-я школа
стала гімназіяй

(старонка 5)

Дэпутаты пра
секс

(старонка 7)

Лошыца ў
небяспецы

(старонка 8)

**Мікалай
Лазавік:**

**Няхай
агітуюць
за байкот**

“Агітацыя за байкот
выбараў у Беларусі
не забаронена. Я
бачыў налепкі, што
заклікаюць байкатаваць
парламенцкія выбары.
Няхай агітуюць. Гэта
таксама свайго роду
агітацыя за выбары,” –
лічыць сакратар
Цэнтральнай камісіі па
выбарах і правядзенні
рэспубліканскіх
рэферэндумаў Мікалай
Лазавік.

ПАДВАЛЬЧЫК ГАЛОЎНАГА РЕДАКТАРА

Улады з усяе сілы імкнучца калі не дэмакратызаваць выбарчы працэс, то стварыць бачнасць яго дэмакратызацыі. Лідзія Ярмошына распарадзілася паўтарыць у эфіры радыё і телебачання выступы кандыдатаў (с. 6). Дэмакратычныя кандыдаты маюць магчымасць амаль без перашкод сустракацца з выбарцамі. Афіцыйны Мінск вельмі хоча спадабацца Еўропе і спадзяецца на адмену санкцыяў супраць высокапастаўленых беларускіх чыноўнікаў за арганізацыю вонкава больш-менш прыстойных выбараў.

Улічваючы нявер’е людзей у змены і нізкую палітызаванасць, ЦВК ідзе на сур’ёзныя саступкі патрабаванням міжнародных назіральнікаў. Як далёка гатова пайсці ўлада? Ці дазволіць яна назіральнікам рэальна бачыць падлік галасоў? Ці зменшыць маштабы датэрміновага галасавання? Між тым, гэта бадай адзіныя захады, якія змога здзейсніць улада, каб пераканаць Еўропу ў

сумленнасці выбарчага працэсу.

Як вядома, прадстаўнікі дэмакратыі ў большасць выбарчых камісій не трапілі. Многіх моцных прэтэндэнтаў адсяялі на этапе рэгістрацыі кандыдатаў.

Некаторыя палітыкі заклікаюць байкатаваць выбары. На іх думку ўдзел у галасаванні грамадзянаў паспрыяе легітымізацыі Палаты прадстаўнікоў у вачах міжнароднай супольнасці, асабліва, калі ўлада прапусціць 2–3 апазіцыйных палітыка ў парламент.

Хтосьці заклікае толькі да зняцця дэмакратычных кандыдатаў, разлічваючы, што выбарцы прагаласуюць супраць усіх.

Некаторыя вырашылі ісці да канца. Яны кажуць, што ўдзел у выбарах – місія палітыка. І хто ведае, раптам пад ціскам Еўропы спецыфічная беларуская выбарчая сістэма дасць збой і кандыдаты ад народа, а не ўлады перамогуць у выбарным марафоне. Для рэалізацыі такога сцэнара асабліва важны кожны бюлетэнь прыхільніка пераменаў у краіне.

“Крута трапіў я на TV...”

Трэцяга верасня на тэлеканале ЛАД адбылася незвычайная падзея. У эфіры вытупілі кандыдаты ў Палату прадстаўнікоў ад Свіслацкай акругі № 94 Генадзь Давыдзька, Аляксандр Дабравольскі і Сяргей Туромша.

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Генадзь Давыдзька

На думку Генадзя Давыдзькі, які ізноў хоча трапіць у парламент, сіла дзяржавы толькі ў асабістым дабрабыце кожнага асобнага чалавека. Дзейсны дэпутат кажа, што калі яго абяруць паўторна, ён будзе надалей падтрымліваць распрацоўку і ўдасканаленне законаў, якія дазваляюць працаваць і зарабляць, каб чалавек мог адкрыць сваю справу і зарабіць сабе на прыстойнае жыццё. “Праца павінна ўзнагароджвацца прыстойным заробкам. Чым менш заробак, тым менш мы купляем. Няма попыту – няма вытворчасці”, – лічыць Давыдзька. На думку дэпутата ПП, на фоне тэлевізійнай прапаганды раскошнага жыцця маладым людзям цяжка адчуваць сябе камфортна, верыць у перспектывы. Адсюль п’янства, наркаманія, алкагалізм. Давыдзька выказаўся за татальны рост заробкаў, пенсій, стыпендыяў.

Давыдзька выступіў за спрашчэнне падатковай сістэмы: “Падаткаабкладанне павінна стымуляваць развіццё малога бізнесу. Зніжэнне падаткаў прывядзе да росту канкурэнцыі, зніжэння цэнаў”. Спадар Генадзь лічыць таксама, што трэба заахвочваць людзей, якія вядуць здаровы лад жыцця.

“Задачы, якія я хачу ўзяць пад асабісты кантроль на тэрыторыі Свіслацкай акругі: будаўніцтва лазні, спартовых пабудоў, пунктаў

грамадскага харчавання, развіцця побытовых паслуг, рамонт дарог, пашырэнне вуліцаў, дамоў, вырашэнне праблемы парковак праз стварэнне аўтастаянак, мадэрнізацыя 7-й і 23-й паліклінік. Добраўпарадкаванне стадыёнаў школ № 26, 118, 134. Калі я стану дэпутатам, буду пастаянна прязджаць на прадпрыемства і на кватэры выбаршчыкаў”, – заявіў у сваім тэлевыступе Генадзь Давыдзька.

Начальнік упраўлення выканнама АГП Аляксандр Дабравольскі

Дабравольскі адразу пазіцыянаваў сябе як кандыдат ад аб’яднаных дэмакратычных сілаў. “Беларусы – працавіты народ, які годны лепшага жыцця. Толькі ці ведаем мы, куды ідуць заробленыя намі грошы? Ці спытаў нас хто, калі ўводзілася кабальная кантрактная сістэма, калі адмяняліся льготы для дзяцей, пенсіянераў, інвалідаў, чарнобыльцаў, ці спыталі нас, калі пачалася ліквідацыя індывідуальных прадпрыемстваў?”

На думку Дабравольскага, чым менш кантролю над уладай, тым менш яна дбае пра нас. Многія баяцца адкрыта выказаць сваё меркаванне. На думку сп. Аляксандра, нам патрэбны парламент, які не будзе маўчаць, калі крыўдзяць людзей. Кантроль народа над уладай – гэта рэальны спосаб палепшыць нашае жыццё. Уста-

ляваць такі кантроль дапамогуць аб’яднаныя дэмакратычныя сілы, якія, паводле кандыдата, не баяцца гаварыць праўду.

“Чыноўнікі і прызначаныя дэпутаты аглядаюцца на тых, хто іх прызначыў, а абраныя на свабодных выбарах дэпутаты будуць несці адказнасць перад выбарцамі і дапамогуць усталяваць справядлівасць. Кошт учорашняга выбару – гэта страчаны час для мадэрнізацыі эканомікі, міжнародная самаізаляцыя, нізкі аўтарытэт краіны ў свеце”, – упэўнены дэмакратычны кандыдат.

Аляксандр Дабравольскі прапануе людзям новы выбар. Гэта грамадзянскі кантроль над уладай, дэмакратычная дзяржава, бяспечная краіна, адказны ўрад, канкурэнтны бізнес, дынамічны рынак працы, сямейны дабрабыт, сучасная адукацыя, ахова здароўя.

У сваім выступе Дабравольскі выказаўся ў абарону настаўнікаў. Ён заявіў, што выкладчыкаў школ прымусілі збіраць подпісы за праўладнага кандыдата. “Яны рабілі гэта пад прымусам адміністрацыі. Усё больш настаўнікаў прымушаюць не вучыць, а служыць. Дайшло да таго, што настаўнікаў прымушаюць фальшаваць выбары”, – абураўся Дабравольскі. Ён таксама прадэманстраваў фота, дзе сябры камісіі хаваюць працэс падліку ад назіральнікаў. Небяспека фальшавання існуе і зараз. Кандыдат паведаміў, што дэмакратычныя сілы прапанавалі ўключыць нашых прадстаўнікоў у 33 участкавых камісіі Свіслацкай акругі. Не ўключылі ніводнага! Настаўнікі маглі бы сказаць сваё горкае “дзякуй” свайму начальству. Новая рэформа адукацыі пазбавіла

ВЫБАРЫ-2008

значную частку настаўнікаў працы і паменшыла заробкі.

Начальнік управлення па працы з ключавымі кліентамі СООО "МТС" Сяргей Туромша

Цяперашні менеджэр вучыўся ў сярэдняй школе № 2 і часта наведвае Серабранку, дзе жыве ягоная маці. Часам гуляе ў футбол каля 123-й школы. Туромша распавёў пра тое, што яго сваякі жывуць у панельных дамах, якія не рамантаваліся па 30 год. Дзіцячыя плячоўкі ржавеюць. А дзе ж дэпутаты? Паводле слоў Туромшы, яны нагадваюць пра сябе непапулярнымі рашэннямі кшталту адмены льготыў альбо папулісцкімі заявамі. "Чаму так адбываецца? Чаму людзі, якія абяцаюць "залатыя горы", потым забываюць пра свае абяцанні?" – задаецца пытаннем кандыдат.

На думку Сяргея Туромшы, каб такога не было, кожны павінен займацца сваёй справай. Прафесіяналы на сваіх пасадах губляюцца ў крэслах парламентароў. Туромша лічыць, што дэпутаты не павінны адрывацца ад людзей, яны мусяць

ведаць праблемы простых людзей на сваім досведзе. "Я ўвесь час рыхтаваў сябе да працы ў сферы дзяржкіравання. Лічу, што ў парламенце павінны быць людзі, якія ведаюць, чаму растуць цэны і адкуль бяруцца грошы на пенсіі", – упэўнены кандыдат.

Супрацоўнік МТС выказаўся за датаванне сацыяльна значных тавараў, вяртанне частку льготыў маламаёмасным, развіццё малога і сярэдняга бізнесу, іпатэчнага крэдытавання. Ён таксама выказаўся за неабходнасць змагання з

п'янствам. "Ведаю, што людзі не хочуць ісці на выбары, бо не лічаць народных абраннікаў сваімі абаронцамі. Калі выбіраецца мяне, я абяцаю кожную суботу сустрэкацца з вамі ў грамадскай прыёмнай. У парламенце патрэбныя новыя людзі. Якія будуць працаваць, а не засядаць", – заключыў кандыдат.

Р.С. Па Свіслацкай акрузе бала-туецца таксама Уладзімір Навасяд, відэаролік якога не быў паказаны 3 верасня, бо кандыдат на той час яшчэ не быў зарэгістраваны.

Артур Лагодны

Пасля абвяшчэння выбарчай кампаніі прозвішча менеджера МТС Туромшы з'явілася ў pdf-расылцы абанентам аператара мабільнай сувязі. Так ненавзліва роднае прадпрыемства вырашыла дапамагчы свайму супрацоўніку ў перадвыбарчай кампаніі. Цікава, што думае пра гэта ведамства Лідзіі Ярмошынай?

Нататкі зборшчыка подпісаў

Хутка выбары ў Палату прадстаўнікоў. Ніхто не ведае, ці дапусціць улада прадстаўнікоў ад дэмакратычнага парламенту. Чаму ўлада, а не людзі? У выбарчых камісіях амаль няма прадстаўнікоў апазіцыі.

Алена Бурак

Мы збіралі подпісы за кандыдата ў дэпутаты ад Аб'яднаных дэмакратычных сілаў Аляксандра Дабравольскага. Ён ужо не першы раз вылучае сваю кандыдатуру на парламенцкіх выбарах. У 2004-м годзе, баючыся, што Дабравольскі пройдзе ў парламент, улады за некалькі дзён да галасавання знялі яго з перадвыбарчай гонкі.

Паколькі выбары прызначаны на 28 верасня, збор подпісаў прыпаў на жнівень – "мёртвы сезон" для палітычных кампаній. Адпачынку, лецішча, канікулы... Здаралася, што прайшоўшы пад'езд 9-павярховага дому, мы трапілі ў 2-3 кватэры. Размаўляць было складана. Большыня жыхароў нічога не ведае, не разумее і не хоча разумець. Людзі занятыя выжываннем. Пасля працы жанчыны занятыя кансервацыяй гуркоў, кампотаў, варэнняў. Ім не да выбараў, не да кандыдатаў – трэба рыхтаваць запасы на зіму. Людзі сталага веку абураюцца адменай льготыў і вінавацяць у гэтым менавіта дэпутатаў. Калі тлумачыш, што гэтых дэпутатаў прызначылі, а не абралі, што сапраўдны дэпутат, які адказвае перад сваімі выбарцамі такога ніколі б не зрабіў – слухаюць з недаверам.

У грамадстве пануе апатыя і нявер'е ў справядлівыя вы-

бары. Абыякавасцю ахоплены не толькі сталыя людзі, але і значная частка моладзі. Подпіс за дэмакратычнага кандыдата звычайна ставілі адукаваныя людзі, якія трошкі пабачылі свет і разумеюць неабходнасць пераменаў.

Калі б разам з сябрамі ініцыятыўных груп па кватэрах прайшліся адказныя чыноўнікі, яны б убачылі п'яных мужчын і жанчын у дварах, пачулі брыдкаслоўе ў смярдзючых, абшарпаных пад'ездах, выслухалі скаргі жыхароў, на тварах якіх амаль ніколі не ўбачыш усмешкі, яны б зразумелі, што ў нас дзве Беларусі. Адна віртуальная, у якой усё цудоўна: чыстыя цэнтральныя плошчы з мноствам кветак, святы гарадоў, дажынкі, кірмашы, льодовыя палацы. Яе кожны дзень можна бачыць на БТ. Ёсць і другая, менш прыглядная краіна, у якой выжываюць простыя людзі, імкнучыся паставіць на ногі сваіх дзяцей, амаль не адпачываюць, паміраюць не дажыўшы да пенсіі. Гэта тая Беларусь, з якой мы сустрэліся падчас збору подпісаў. Калі нехта думае, што мы згусцілі фарбы, няхай пройдзе па дамах 145, 156 па Ракасоўскага, 111 па Пляханава...

Мы ўдзельнічалі ў выбарчых кампаніях 2001, 2004, 2006 гадоў і ўбачылі, як змянілася жыццё. У многіх кватэрах з'явілася прыстойная мэбля, камп'ютэры. Некаторыя нават зрабілі еўрарамонт. Але ж не трэба забывацца, што мы жывем у ХХІ стагоддзі, калі прыстойнае жыццё мусіць быць нормай. Між тым маладыя сем'і бадзюцца па кватэрах, у многіх перанаселенасць, а перспектывы прыдбаць уласнае жылло няма.

Хочацца спадзявацца, што калі дэмакратычныя сілы пройдуць у парламент, яны зменяць нашае жыццё, бо будуць адказваць за свае рашэнні перад людзьмі, а не дагаджаць кіраўніцтву.

ТРЫБУНА ПАЛІТЫКА

Аляксандр Дабравольскі – радыёфізік, юрыст, палітык. Працаваў інжынерам-канструктарам у НВА “Планар”. У 1989 годзе быў абраны народным дэпутатам СССР. З 1992 па 1995 г. г. працаваў у Незалежным інстытуце сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў. Восенню 1995 г. быў абраны дэпутатам

Вярхоўнага Савета Беларусі па акрузе ў Серабранцы. Працаваў Старшынём Падкамісіі па СМІ. У лістападзе 1996 г. парламент быў распушчаны. Аляксандр Дабравольскі зараз працуе начальнікам Упраўлення Выканкама Аб’яднанай грамадзянскай партыі. Жыве ў Серабранцы на вул. Пляханава.

“Наш выбар — дэмакратычная краіна”

Вядомы палітык пагадзіўся Распавесці чытачам “Вольнай Серабранкі” пра асноўныя накірункі сваёй праграмы. Ён балатуецца па Свіслацкай выбарчай акрузе і спадзяецца на падтрымку жыхароў раёна.

Палітыка і дзяржаўнае будаўніцтва

Нам патрэбна дэмакратычная дзяржава, бяспечная краіна, адказны ўрад. Дзеля гэтага мы будзем працаваць над аднаўленнем вяршэнства закона, незалежнасці суду, дэмакратызацыяй выбарчага заканадаўства, вяртаннем свабоды СМІ. Неабходна стварыць механізмы забеспячэння грамадскага кантролю за дзейнасцю дзяржаўных органаў, ліквідаваць ўсе ідэалагічныя аддзелы і пасады намеснікаў па ідэалогіі.

Эканоміка

Мы накіруем свае намаганні на стварэнне сумленнага рынку, канкурэнтнага бізнесу, дынамічнага рынку працы. У краіне павінны быць створаны роўныя ўмовы для прадпрыемстваў усіх форм уласнасці. У нацыянальных інтарэсах адкрытая, а не кулуарная прыватызацыя, удзел у ёй

Дарчы, па Купалаўскай выбарчай акрузе балатуецца таксама кандыдат ад Аб’яднаных дэмакратычных сілаў са сходнай праграмай Валянціна Палевікова.

айчыннага бізнесу. Я буду дабівацца адмены планаў па зборы штрафаў і канфіскацый, увядзення патэнтавай сістэмы для індыўідуальных прадпрыемстваў, адмены ліцэнзавання рознічнага гандлю, пераходу на паўнаўартасны заяўны прынцып рэгістрацыі бізнесу.

Соцыум

Галоўныя каштоўнасці для людзей – сямейны дабрабыт, сучасныя веды, моцнае здароўе. Мы за стварэнне сапраўднай адраснай сістэмы сацыяльнай дапамогі інвалідам, пенсіянерам, маламаёмасным грамадзянам у выглядзе штомесячных грашовых выплат. Неабходны гарантыі моладзі на атрыманне першага працоўнага месца.

Усе мы ведаем пра існаванне дэмаграфічнай праблемы ў краіне. Мы прапануем усталяванне фіксаванай сумы выплаты бацькам: пры нараджэнні аднаго дзіцяці 1000 еўра, другога дзіцяці – 2000 еўра. Пры нараджэнні трэцяга дзіцяці поўная сям’я атрымоўвае жыллёвы крэдыт пад 4% гадавых тэрмінаў на 20 гадоў.

Я за развіццё паўнаўартаснай страхавой медыцыны, развіццё іпатэчнага крэдытавання, простыя і стабільныя правілы прыёму ў

вышэйшыя і сярэднія прафесійныя навучальныя ўстановы, дзе галоўны крытэр – веды.

Знешняя палітыка

Патрэбна вярнуць краіне Павагу ў свеце і новыя магчымасці. Наша задача – аднаўленне міжнароднага аўтарытэту Беларусі, ператварэнне краіны ў надзейнага і прадказальнага партнёра, уступленне ў Раду Еўропы на працягу года пасля правядзення прэзідэнцкіх і парламенцкіх выбараў, падрыхтоўка да ўступлення ў Еўрасаюз.

Беларусы павінны эфектыўна выкарыстоўваць геаграфічнае становішча краіны, транзітныя магчымасці, садзейнічаць супрацоўніцтву паміж Усходам і Захадам. Я за захаванне добрых адносін з Расіяй, пераклад іх на ўзаемавыгадную рацыянальную аснову, умацаванне супрацоўніцтва з Украінай і ўсімі краінамі-суседзямі.

Мы, кандыдаты Аб’яднаных дэмакратычных сіл, прапануем грамадзянам, бізнесу і дзяржаве новы выбар. Гэта выбар праўды, даверу да чалавека, падтрымкі нацыянальнага бізнесу, стварэння новых рабочых месцаў і адказнасці ўлады. Поўны тэкст Праграмы чытайце на сайце www.uspb.org.

Тут вучаць на роднай мове

МІХАСЬ ЗАВАДСКІ

Васемнаццаты год у гімназіі № 28, былой школе № 2, што ў Серабранцы, прадметы выкладаюцца па-беларуску. Дзякуючы атрыманню статуса гімназіі ў 2008-м годзе, тут захавалася паглыбленае вывучэнне англійскай і французскай моваў.

АРТУР ПАГОДНЫ

Галоўная адметнасць

Гімназію адрознівае ад іншых школаў у Серабранцы некалькі адметнасцяў. Найперш тое, што ўсе дысцыпліны тут вывучаюцца па-беларуску. Статус беларускамоўнай школа атрымала ў 1991 годзе і вось ужо васемнаццаты год дзеці, што вучацца тут, спасцігаюць першыя свае навукі на роднай мове. І трэба дадаць, што толькі гэтым настаўніцкі калектыў гімназіі не абмяжоўваецца. Добрай традыцыяй стала правядзенне тыдняў беларускай пісьменнасці і культуры. У часе падарожжаў па Беларусі вучні знаёмяцца з багатымі традыцыямі і звычаямі нашага краю і яго народа, з яго слаўнай гісторыяй. Частымі гасцямі школы бываюць творчыя людзі – літаратары, мастакі, творчыя калектывы.

Адкрываем Францыю, паказваем сябе

Другой асаблівасцю гімназіі ёсць тое, што тут паглыбленае вывучэнне замежных моў – французскай і англійскай. Адпаведны статус навучальнай ўстанова атрымала ў 1995 годзе. Дзякуючы гэтаму дзесяць год таму было наладжанае супрацоўніцтва з Францыяй, і цяпер вучні гімназіі маюць магчымасць два разы ў год наведаць гэтую краіну. Акрамя моўнай практыкі, якую дзеці атрымліваюць, жывучы ў сем'ях сваіх французскіх аднагодкаў, яны бліжэй знаёмяцца з еўрапейскай культураў, адначасова знаёмяцца

французай з культураў і звычаямі беларускімі. У апошні год на базе гімназіі быў рэалізаваны міжнародны праект “Франка-беларуская лінгвістычная і культурная місія”. Школьнікі прымаюць удзел у шматлікіх конкурсах, якія арганізоўвае Пасольства Францыі ў Беларусі.

Свой тэатр і музей

Вучні гімназіі і іх настаўнікі заўсёды радыя гасцям. Аднак і ім ёсць што паказаць. Удзельнікі тэатральнай студыі “Сюрпрыз”, якая дзейнічае ў гімназіі дзесяць год, не адзін раз узнагароджваліся паездкамі ў Францыю, а спектакль “Oscar et la Dame Rose” перамог у намінацыі “Лепшы тэатральны паказ”, за што быў адзначаны Дыпламам Міністэрства адукацыі і Пасольства Францыі ў Беларусі. Школьны музей “Традыцыям верныя” пачынаючы з 1979 года знаёміць наведнікаў з вайскавай гісторыяй ад часоў Другой сусветнай вайны і да нашых дзён. Асобная экспазіцыя прысвечаная 31-й арміі, якая вызваляла Мінск ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Навуковая дзейнасць і надзейная база

Вучні гімназіі і іх настаўнікі прымаюць актыўны ўдзел у раённых і гарадскіх мерапрыемствах – гарадскіх навукова-практычных канферэнцыях, алімпіадах, перамагаюць на конкурсах самай рознай накіраванасці

– пазнавальна-забаўляльных, мастацкіх, спартыўных, экалагічных ды інш. Настаўнікі ўдзельнічаюць у конкурсе “Настаўнік года”, прадстаўляюць распрацоўкі сваіх урокаў на конкурсы, распрацоўваюць аўтарскія праграмы, праводзяць тыдні адкрытых урокаў па прадметах.

Для паўнаватраснага навучальнага працэсу ў гімназіі ёсць усё неабходнае, створаныя самыя спрыяльныя ўмовы. Тут працуюць кабінеты фізікі, хіміі, біялогіі, інфарматыкі, замежных моў, спартыўная і трэнажорная залы, школьны музей “Традыцыям верныя”, танцавальная зала, бібліятэка, сталовая, новы мультымедычны кабінет з доступам у Інтэрнет. Дарэчы, пра Інтэрнет. Гімназія мае ў сусветнай павуці сваю старонку, выдае інтэрнет-часопіс “Школьны свет”.

Ваш шанец

На сённяшні дзень школаў з беларускай мовай навучання ў двух-мільённай сталіцы пакуль усяго шэсць. І таму жыхарам Серабранкі, можна лічыць, пашчасціла, што адна з іх месціцца менавіта ў іх мікрараёне. Атрыманне статусу гімназіі ў гэтым годзе захавала ў гэтай навучальнай установе паглыбленае вывучэнне замежных моў, што, думаецца, з'яўляецца дадатковай сур'ёзнай нагодай, каб абраць для свайго дзіцяці месцам навучання менавіта яе.

У Серабранцы ліквідавалі ўсе шапікі на прыпынках Каму гэта патрэбна?

АРТУР ЛАГОДНЫ

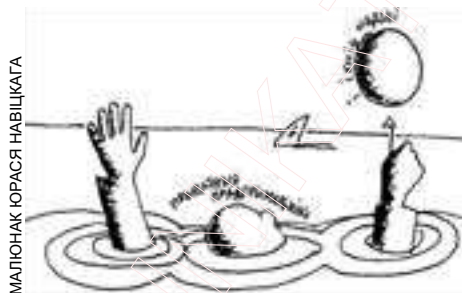
“ВС” № 1 за 2008 год ужо пісала пра намер сталічных уладаў ліквідаваць папулярныя гандлёвыя кропкі на прыпынках грамадскага транспарту. Са жніўня словы пачалі ператварацца ў справы. Ці гэта тыя крокі, якіх чакаюць ад чыноўнікаў людзі?

Вайна шапікам абвешчана не сёння

Пачатак ліквідацыі шапікаў прыйшоўся на 2003 год. Мінгарвыканкам вырашыў навесці ў дробным гандлі “парадак”, які прадугледжваў частковую, а пазней і поўную ліквідацыю шапікаў. З таго часу прадпрымальнікі змагаліся за сваё права гандляваць. Яны па загадзе ўладаў набывалі больш сучасныя і дарагія гандлёвыя кропкі. Здаралася, што пакупнікі шляхам збору подпісаў дабіваліся адмены рашэння па пераносе кіёскаў. Тады шапікі выстаялі.

Смага – нішто. Імідж – усё

У бягучым годзе Мінгарвыканкам прыняў рашэнне ачысціць вуліцы Мінска ад шапікаў з увагі на эстэтычны выгляд сталіцы. Ніводная з устаноў, куды звярталіся прадпрымальнікі – Генеральная пракуратура, Адміністрацыя Прэзідэнта, Камітэт дзяржкантролю, Дэпарта-

мент па справах прадпрымальнікаў, парламент – не выступіла ў іх абарону. Усе быццам бы пад капірку спісвалі адзін і той жа адказ – ліквідацыя шапікаў неабходная дзеля паляпшэння эстэтычнага выгляду Мінска. Гарадскія ўлады ўвогуле прапаноўваюць прадпрымальнікам замест шапікаў збудаваць “больш прагрэсіўныя месцы гандлю”.

Але ж праз эстэтычны зуд чынавенства пакутуюць людзі. Ваш карэспандэнт на ўласным досведзе адчуў усю нязручнасць павальнай ліквідацыі дробнага гандлю, калі мусіў вяртацца ў “ГППА”, каб замяніць старую батарэйку (!) у

пульце кіравання сігналацыі аўто. Зноў жа, хочаш глытнуць соку альбо набыць запальнічку – руш у гіпермаркет з яго чэргамі.

Што думаюць людзі

Застаецца толькі здагадацца, каму гэта патрэбна, але ж дакладна зразумела, што не звычайным жыхарам Серабранкі. Шмат хто з пакупнікоў і прадпрымальнікаў лічыць: гаворка не пра эстэтыку, а пра ліквідацыю дробнага прадпрымальніцтва й манаполію дзяржаўных крамаў. У гэтым выпадку ўлады ізноў пайшлі супраць інтарэсаў пакупнікоў, пераважная большасць якіх хацела, каб шапікі засталіся. Гэта вельмі прывабная форма гандлю для мінчукоў, што вынікае з апытання, якое прапаноўваецца Вашай увазе (глядзі калонку справа).

Людзі разумеюць, што на вельмі якасны тавар у шапіках можна разлічваць не заўсёды. Там складана падтрымліваць неабходны для захавання сокаў, касметыкі тэмпературны рэжым. Аднак месцічы ў асноўным выказваюцца за захаванне такіх гандлёвых кропак, бо заўсёды лепей мець выбар: пайсці ў буйную краму альбо нешта набыць на прыпынку.

Юр'сць Навіцкі

ВЫБАРЫ-2008

Цэнтрвыбаркам прыняў «беспрэцэдэнтнае палітычнае рашэнне»

Цэнтрвыбаркам пайшоў насустрач пажаданням місіі АБСЕ аб павелічэнні часу на перадвыбарныя выступы на радыё і тэлебачанні кандыдатаў у дэпутаты. Сама Ярмошына назвала гэта беспрэцэдэнтным палітычным рашэннем.

Паводле ўмоўнага пагаднення між Цэнтрвыбаркамам і Белтэлерадыёкампаніяй ад панядзелка ўсе запісаныя выступы кандыдатаў у дэпутаты паўтораць у прайм-тайм – з сямі да васьмі вечара.

Паводле nn.by

АРТУР ЛАГОДНЫ

АПЫТАННЕ

Жыхары Серабранкі пра шапікі

Прадпрымальнік:

За ўсім стаіць лабіраванне буйных гандлёвых цэнтраў. Пачаткова ўніверсамы прыбралі шапікі ў адлегласці 50–100 метраў. Гэтага аказалася мала. Шапікі прыбралі таксама з прыпынкаў. І наконт эстэтыкі. Прадпрымальнікі з мяцёлкамі хадзілі па прыпынках і прыбіралі. Яны таксама за свой кошт добраўпарадкавалі аўтобусныя прыпынкі. Хто сёння гэта будзе рабіць? Навесы будуць усе размалёваныя і брудныя. Прыбіраць іх прыйдзеца за кошт бюджэту.

Сталы мужчына:

Цэны ў гэтых гандлёвых цэнтрах нават большыя, чым на рынку. Калі іх адкрывалі, то ўлады казалі, што там будзе танней. Цяпер што? Няма прадпрымальнікаў – няма канкурэнтыў. І цэны адразу ўверх палезлі.

Мужчына маладзейшы:

Вось я на будоўлі працую. Дабіраюся на працу з Серабранкі недзе з 1,5 гадзіны. Зараз па дарозе ніводнага шапіка на прыпынках перасадкі. Насамрэч, няма дзе цыгарэты купіць! Вось на Лагойскім тракце, дзе я таксама раблю перасадку, яшчэ нядаўна рынак быў, таксама гандляроў павыганялі. Вісіць аб'ява, маўляў, пераехалі ў дом такі, па вуліцы такой. Дык што, хадзіць шукаць?

Мужчына з хлопчыкам:

Набываў у шапіках раней, калі што... Піва, напрыклад. Малому во “Снікерс”, калі доўга чакаць аўтобуса. Зручна было.

Аўтамабіліст:

Канечне, трэба, каб былі шапікі. Вось спатрэбілася мне па дарозе нейкая дробязь, дык выскачыў, набыў. Калі ўзяць тое ж “ГПША”: трэба пад'язджаць, паркавацца, выстаіць чаргу ў касу. Ля іншых крамаў ўвогуле месца для машыны не знойдзеш. Заўсёды гэтая “дзяржава для народа” змураецца на пустым месцы праблемы для сваіх грамадзян стварыць.

Маладая кабета:

А мне дык усё адно. Дзяцей мне Бог не даў, грошай няшмат, а хлеб ці малако ў шапіках не прадаюць. Гэта раней можна было набыць у такіх шапіках таннейшыя крупы ці макароны.

Пенсіянерка:

Няхай бы былі! Я ўжо старая, інвалід. Мне цяжка па рынках ды магазінах бегаць. А тут падышоў ды набыў якую дробязь.

Маладая жанчына з дзяўчынкай гадоў пяці на прыпынку:

Ай, напружваюць вашыя шапікі, што “Белсаюздрук”, што прадпрымальніцкія, толькі грошай растрата. Як убачыць дзіця прыгожую ляльку, дык адразу набудзь яе.

Апытанне пра стаўленне жыхароў Серабранкі да ліквідацыі кіёскаў рабіў

Юрась Навіцкі

АДУКАЦЫЯ

Тут вучаць па-беларуску

працяг са с. 5

Добрая слава гімназіі разышлася па ўсім горадзе – тут вучацца не толькі маладыя жыхары Серабранкі, але і дзеці з іншых раёнаў сталіцы.

Уражанні ўжо старонняга чалавека

Таццяна, выпускніца Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, сваю педагагічную практыку, якую яна праходзіла ў 2004 годзе ў школе № 2, узгадвае з прыемнасцю. Тут ёй падабалася шмат што. І тое, што прадметы выкладаюцца на роднай мове, і дзеці, з якімі лёгка і прыемна працаваць, і настаўнікі, у якіх ёсць чаму павучыцца будучаму выкладчыку. Прыемна здзіўляе ўзровень валодання размоўнай французкай мовай – у гэтым выпускнікі школы не саступаюць сярэдняму першакурсніку лінгвістычнага ўніверсітэта. У школе пануе асаблівы дух – тут не адчуваецца аб'якавасці, прыгадвае Таццяна.

Даведка:

Адрасы школаў і гімназій з беларускай мовай навучання:

Гімназія № 4, (вул. Кунцаўшчына, 18.

<http://gymn4.minsk.edu.by/>; <http://www.sbnng.narod.ru/>)

Гімназія № 14 (вул. Васыняцова, 10.

<http://gymn14.minsk.edu.by/>)

Гімназія № 9 (вул. Сядых, 10.

<http://gymn9.minsk.edu.by/>)

Гімназія № 23 (пр. Незалежнасці, 45.

<http://gymn23.minsk.edu.by/>)

Гімназія № 28 (пр. Ракасоўскага, 93.

<http://sch2.minsk.edu.by/>)

Школа № 60 (вул. Лібкнехта, 82.

<http://sch60.minsk.edu.by/>)

Матэрыял падрыхтаваны з выкарыстаннем інфармацыі інтэрнет-старонкі гімназіі <http://sch2.minsk.edu.by/>

ПАЛАТА ПРАДСТАЎНІКОЎ

Давыдзька за легальную прастытуцыю

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў ад Серабранкі Генадзь Давыдзька прапанаваў легалізаваць прастытуцыю ў краіне альбо пачаць змагацца з ёй сур'ёзна.

“Я перакананы, што прастытуцыя была, ёсць і будзе. Гэта як прусакі, якім дзве тысячы гадоў. Трэба альбо легалізаваць прастытуцыю, альбо сур'ёзна змагацца з ёй. Няпоўныя крокі тут недарэчы”, – заявіў журналістам Давыдзька, каментуючы законапраект, які ўводзіць больш жорсткае пакаранне за прастытуцыю, прыняты дэпутатамі ў першым чытанні ў чэрвені.

Паводле Інтэрфакс

Секс не па тэлефоне

Віцэ-прэм'ер Алесь Касінец прыйшоў у красавіку ў парламент распавесці, як урад змагаецца з наступствамі аварыі на ЧАЭС. Дэпутаты скарысталіся сітуацыяй і паразмаўлялі з віцэ-прэм'ерам на іншыя тэмы.

– Я зараз гляджу нашае тэлебачанне, – выказалася дэпутатка ад Серабранкі Галіна Мазуркевіч, – каля 70–80% у ім стрэлы, мардабой, секс... Секс – гэта нядрэнна, улічваючы нашу дэмаграфічную сітуацыю... Але стрэлы і мардабой – гэта не вельмі.

Віцэ-прэм'ер растлумачыў, што не зможа забараніць сатэлітнае тэлебачанне і спадарожнік з арбіты не здыме, але запэўніў, што секс па тэлефоне абавязкова забароніць.

Паводле “Комсомольская правда в Белоруссии”

КАШТОЎНАСЦІ

МАЛЮНКІ ЮРАСЯ НАВІЦКАГА

Лошыцкая рэстаўрацыя

Помнікі нашы!
Колькі ж штогод
вас на цёскі
Трушчыць сякерай купец
Ці чыноўнік маскоўскі!...
Адам Міцкевіч

Гутарка вядзеца пра ўнікальны, маляўнічы куток Мінска, Лошыцкі паркавы ансамбль, што мяжуе з Серабранкай.

Пасля “перабудовы” гістарычнага цэнтру Мінска надышла чарга вынішчаць і сталічныя прадмесці, як гэта і прадказвала яшчэ ў 2006 годзе “Наша Ніва”. Ужо тады яна звяртала ўвагу месцічаў на тое, што “дырэктар цэнтру «Менск» пры Мінскім гарвыканкаме, Віталій Машэчкаў, у інтэрвію ў «ЛіМе» радасна малое персіэктывы старажытнай Лошыцы: «Там будзе пабудавана гасцініца. Гістарычныя будынкi на тэрыторыі парку, у якіх яшчэ жывуць людзі, – млын, стары спіртзавод – будуць зьліквідаваныя...». То бок замест унікальнага ансамблю XVIII–XIX ст. тамака будзе будавацца гатэльны комплекс з паркінгам. І вось пайшла па парку цяжкая будаўнічая тэхніка, пачаліся земляныя работы, якія цалкам змяняць выгляд гістарычнай сядзібы і ўнікальнага парку.

Сёлета грамадства абудзіла публікацыя Галіны Баравой, bulletinonline.org, пра планы мясцовага гарвыканкаму перабудаваць на свой капыл увесь архітэктурна-паркава-садовы ансамбль, а сам сядзібны дом замяніць на муляж. Трэба адзначыць, што крыху раней лёсам сядзібна-паркавага комплексу зацікавілася рэкламна-інфармацыйнае рускамоўнае выданне “Ва-банк”, якое апублікавала даволі змястоўны матэрыял пад назвай “Ці дачакаецца адраджэння старасвецкі маёнтка?”

Мінчукі на ўласныя вочы пабачылі, што ў Лошыцкім парку ля Дома культуры тонкасуконнага камбіната бульдозеры ўжо валяць дрэвы і выразаюць урадлівы грунт. На супрацьлеглым баку землерыйная тэхніка засыпае былы стаў — запруду на рэчцы для вадзянога млына. Ад шэрагу гаспадарчых пабудоў засталіся руіны...

Ужо праз тры дні пасля публікацыі згаданага матэрыялу ў “Нашай Ніве”,

увечары 21 ліпеня, у Лошыцкім парку прайшла першая грамадская акцыя ў абарону старажытнага ансамблю. Некалькі дзесяткаў неабіякавых да лёсу ўнікальнага месца адпачынку мінчукоў сабраліся пад дажджом ля цэнтральнага ўваходу ў парк з плакатамі, на якіх было напісана: “Я люблю Лошыцкі парк”. Падчас “парасонавай” акцыі ля сядзібы прынялі зварот да кіраўніцтва Мінгарвыканкаму, дзе была выказаная занепакоенасць пачаткам будаўнічых работ. “Ні будаўнікі, ні адміністрацыя парку не могуць паказаць плану рэканструкцыі. Разам з тым, бясконца цыркулююць чуткі аб тым, што парк будзе ператвораны ў

забаўляльную зону”, — гаварылася ў адрозве. Удзельнікі акцыі запатрабавалі апублікаваць у СМІ планы рэканструкцыі парку, правесці грамадскае абмеркаванне з удзелам спецыялістаў — экалагаў і гісторыкаў, а таксама прыпыніць на час дыскусію ўсю працу ў Лошыцы. Акцыя ў абарону Лошыцкага парку была зладжаная старшынём камісіі па культуры Партыі БНФ Франакам Вячоркам і мастацкаю Нікаю Сандрас.

2 жніўня ў мінскім сядзібна-паркавым комплексе “Лошыца” адбыўся шэраг культурніцкіх імпрэзаў у абарону гэтага ўнікальнага помніка даўніны. Ля ўваходу ў сядзібны дом моладзь разгарнула фотаўставу. Прысутныя вачыма фатографа Валерыя Вядрэнкі ўбачылі фараўныя куточки гэтай таямнічай мінскае мясціны. Побач, у ценю старажытных дрэваў моладзь пачала маляваць лошыцкія краявіды. Ратаваць Лошыцу маляваннем прыйшло да паўсотні чалавек, у асноўным беларускамоўных. Аб’ява ў сядзібе БНФ зрабіла сваю справу.

Грамадскага абмеркавання праблемы паводле закону менчукам, відаць, не дачакацца. Ці здолеюць жыхары сталіцы адстаяць Лошыцу? Альбо праз некалькі месяцаў мы папросту ўбачым на месцы былога Лошыцкага парку “комплекс гостиничных, образовательных и торговых помещений”.

Юрась Рыжкоў

ЮРАСЯ НАВІЦКАГА

Гэтай шыльды на будынку былога спіртзавода ўжо няма

Даведка
Цэнтрам Лошыцкага сядзібна-паркавага комплексу XVIII—XIX стагоддзяў на паўднёвай ускраіне Мінска, на месцы сутокі рэк Свіслач і Лошыца, з’яўляецца Лошыцкі сядзібны дом. Сядзіба стаіць на грэбні пойменнай тэрасы, мае асіметрычную аб’ёмна-прасторавую кампазіцыю, складаецца з драўлянага аднапавярховага і прыбудаванага да яго цаглянага двухпавярховага аб’ёмаў. У дэкаратыўным афармленні фасадаў выкарыстаныя драўляныя разныя дэталі, у тым ліку ступы галоўнага ўваходу, аконныя шалёўкі і карнізныя паясы. У інтэр’еры захаваліся ляпныя дэталі, пакрыццё сценаў дубовымі панелямі і каларовая кафля. У пільмоўных крыніцах першая згадка аб Лошыцкім сядзібным доме дагучыцца канцом XVI — пачаткам XVII стагоддзяў. Гэты дом у свой час наведвалі многія знакамітыя дзеячы беларускай культуры, у тым ліку класік айчынай літаратуры Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч.
У склад комплексу ўваходзяць флігель, капліца, два млыны, бровар, спіртзавод, сядзібная брама, дом дагледчыка, стайня і шэраг іншых гаспадарчых пабудоў.